

MEDI AMBIENT

Frau científic en un estudi sobre peixos

Irregularitats en un estudi sobre l'impacte dels plàstics

D. Bueno

La revista *Science* ha emès un comunicat per donar a conèixer el frau científic comès per un grup de recerca de la Universitat d'Uppsala, a Suècia, que recentment ha publicat un estudi sobre com afecten els plàstics als peixos i del qual, entre altres mitjans, l'ARA es va fer ressò. Segons el comunicat que *Science* ha emès, algunes parts de l'estudi es poden considerar fraudulentos.

Dins la categoria de frau científic s'inclou el plagi i l'autoplagi; l'apropiació d'idees d'altres sense esmentar la font; el biaix en la comunicació dels resultats, com per exemple eliminar dades que no s'adiuen amb el que es vol demostrar, i la manipulació directa de les dades, inclosa la invenció. Aproximadament el 0,01% dels articles científics es retiren per fraudulents.

En aquest cas, la veu d'alerta la van llançar alguns científics que eren a la mateixa estació marina on es van fer els experiments però que no hi van tenir res a veure. Van observar que les dades publicades a *Science* no coincidien amb el que havien vist fer als seus companys. En l'estudi original es deia que els fragments de plàstic de mida mil·limètrica que hi ha als mars i oceans, anomenats microplàstics i que provenen de la degradació de plàstics més grans, alteren el comportament de les larves dels peixos i fan que ignorin els senyals químics d'alerta que emeten quan s'acosten depredadors. Això fa que siguin capturades amb molta més facilitat. Segons els investigadors que han donat a conèixer el cas, els dies que es van fer aquests experiments no hi havia prou ous de peix per generar tantes larves com s'esmenten a l'article, el nombre de contenidors va ser la meitat i el temps transcorregut entre que van arribar els microplàstics i van acabar els experiments va ser només de 10 dies, malgrat que a l'article diuen que van fer un seguiment de tres setmanes. El cas encara no està tancat. Els autors han demanat una segona investigació oficial, que està en curs, malgrat que es preveu complicada perquè han denunciat el robatori de l'ordinador on emmagatzemaven les dades. —